

HOMILIE 16 SEPTEMBER 2018

Ik heb het in mijn onderwijsloopbaan ooit meegemaakt op een einddeliberatie dat we een leerling tegen zijn moeder moesten beschermen. Een B-attest voor een jongen met tekorten op wetenschappen en wiskunde, maar de moeder had haar eigen ambities en dromen op haar zoon geprojecteerd: de jongen moest en zou dokter worden.... En hoeveel ouders staan er niet aan de rand het voetbalveld of de tenniscourt omdat ze dromen dat hun kind de nieuwe De Bruyne, Lukaku of de nieuwe Clijsters wordt. Er is niks mis met de dromen die ouders voor hun kinderen hebben - dat gebeurt met de beste bedoelingen vaak - maar iets anders wordt het wanneer ouders hun eigen ambities of dromen zodanig gaan projecteren op hun kinderen dat die hun eigen leven niet meer kunnen leiden.

Een gelijkaardig probleem doet zich vandaag in het evangelie voor tussen Jezus en zijn leerlingen. Ook Jezus moet ingaan tegen de projecties van zijn leerlingen om zichzelf te kunnen zijn en blijven; om de weg die Hij wil gaan, tot het einde te kunnen gaan.

Eerst even de context van dit evangelie schetsen. Het stuk dat we daarnet hoorden situeert zich halfweg in het Marcusevangelie. Jezus is onderweg tussen Nazareth en Jeruzalem. In die beginperiode van zijn tocht leerden de mensen Jezus kennen als iemand die al weldoende rondging: in de vele genezingen, wonderen en verhalen werd Jezus de man die het Rijk Gods gestalte gaf. In woord en daad kwam God - via Jezus - als een nabije God naar voor.

Halfweg zijn tocht vindt Jezus het tijd om even bij zijn leerlingen te polsen hoe het zit met de publieke opinie: "Wie zeggen de mensen dat ik ben?". Als we die vraag vandaag zouden stellen, we zouden heel verschillende antwoorden krijgen; alleen al op het internet staan miljoenen meningen over Jezus, positieve en negatieve. Maar de leerlingen van Jezus zijn braaf hierin en verwijzen naar drie profeten.

Maar dan vraagt Jezus het hen persoonlijk: "En jullie, wie zeggen jullie dat Ik ben?". Nu kunnen de leerlingen niet zomaar in het wilde weg een mening geven, ze worden uitgedaagd een persoonlijk standpunt in te nemen.

Eentje antwoordt; Petrus zegt: "Jij bent Christus", of anders gezegd: de Gezalfde, de Messias; een term die werd geassocieerd met koningen, een leider met wereldlijke macht. In de ogen van de leerlingen en veel volgelingen van Jezus zou de Messias diegene zijn die het onderdrukte Palestijnse volk zou bevrijden van de Romeinse bezetters.

Jezus verbiedt dan ook hierover te spreken; de invulling die Hij eraan geeft is een andere dan het beeld dat de leerlingen voor ogen hebben. Jezus zelf noemt zich onmiddellijk erna de 'Mensenzoon' en verwijst naar zijn komende lijden en dood.

De toekomstvisie die Jezus schetst, brengt Petrus uit evenwicht; dit staat haaks

op zijn Messias-beeld en hij spreekt er Jezus over aan. En dan reageert Jezus op een ongezien harde manier: "Ga weg Satan".

Petrus en de leerlingen redeneren volgens hun eigen wil, hun eigen dromen en projecties, maar niet volgens Gods wil. Die wil geen Rijk gegrondvest op geweld, maar een Rijk gegrondvest op liefde, ook al lijkt die liefde machteloos te sterven op een kruis.

Petrus vat nog niet dat de weg van Jezus - ondanks lijden en dood - er één is die leidt tot verrijzenis en leven. De almacht van God zit net in de dienende liefde - liefde die zichzelf kan opofferen - tot de dood toe - om van daaruit naar het leven te voeren.

"En jullie, wie zeggen jullie dat Ik ben?", deze uitnodiging tot dienende liefde hebben vele heiligen ons voorgeleefd, soms letterlijk tot in de dood. Pater Damiaan, Maximiliaan Kolbe, in hun dood gaven zij anderen nieuw leven...

"En jij, wie zeg jij dat Ik ben?". De vraag van Jezus wordt 20 eeuwen later ook aan ons gesteld. Zijn wij bereid mee het kruis te dragen om zo de weg tot leven te volgen. Nee, dit is geen oproep om roekeloos ons leven voor iemand op het spel te zetten, maar wel een appèl om te verrijzen uit de dood van eigenbelang. Zovelen tonen ons hierin als voorbeelden een weg: de vele mantelzorgers, hulpverleners, de vele mensen die - of de vraag naar asiel nu terecht is of niet - toch de mens zien achter de migrant en hem helpen, de vele vrijwilligers - jong en oud - die tijd en ruimte maken in zoveel initiatieven om anderen even een glimp van het Rijk Gods te laten zien en ervaren.

"Wie ben Ik voor jullie?", zegt Jezus. Hij vraagt ons geen projecties van onze eigen wensen, geen God die we voor onze kar spannen, geen menselijke invullingen die we zelf wensen, maar een oprecht engagement in zichzelf gevende liefde.

Hilde Verplancke